

Економски факултет Втор циклус студии

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

Предлог

ПРОЕКТ

**ЗА измени и дополнување на студиската
програма на ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ**

МБА МЕНАЏМЕНТ

ЕКОНОМСКИ Факултет - Скопје

Предлагач:

ЕКОНОМСКИ факултет - СКОПЈЕ

Скопје, 2016 година

Содржина:

		Стр.
	Карта на високообразовната установа	4
1 А	Општи дескриптори на квалификации за втор циклус	22
1Б	Специфични дескриптори на квалификацијата за студиските програми MBA Менаџмент	24
2.	Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет на Економски факултет - Скопје	26
3.	Одлука за усвојување на студиската програма од Ректорската управа или Универзитетскиот сенат	27
4.	Научно-истражувачко подрачје, поле и област каде припаѓа студиската програма	28
5.	Вид на студиската програма (академски или стручни студии)	28
6.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	28
7.	Цел и оправданост за воведување на студиската програма	28
8.	Години и семестри на траење на студиската програма	28
9.	ЕКТС кредити со кои се стекнува студентот	28
10.	Начин на финансирање, а за приватните високо-образовни и научни установи и доказ за обезбедена квалитетна финансиска гаранција за студиската програма	28
11.	Услови за запишување	28
12.	Информација за продолжување на образованието	29
13.	Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните на изборни предмети и дефиниран начин на избор на предметите	29
14.	Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма	29
15.	Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма	29
16.	Предметни програми со информации согласно со членот 4 од овој правилник (Прилог бр. 3)	29
17.	Список на наставен кадар со податоци наведени во членот 5	30
18.	Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма	30
19.	Согласност од високообразовната установа за учество на наставникот во реализацијата на студиската програма	30
20.	Информација за бројот на студенти за запишување во првата година на студиската програма	30
21.	Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература	30
22.	Информација за веб страница	30
23.	Стручниот односно научниот назив со кој се стекнува студентот по завршување на студиската програма	31

24.	Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата	31
	ПРИЛОЗИ	
	Прилог 2 - Биографии на наставниот кадар	
	Прилог 3 - Изјави од наставниците за нивната согласност за учество во наставата	

1 А. ОПШТИ ДЕСКРИПТОРИ НА КВАЛИФИКАЦИИ ЗА ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ**Табела 1: Општи дескриптори на квалификации на студиските програми на втор циклус студии**

Знаење и разбирање	• Показува разбирање за теоретските модели и концепции на модерната економска и бизнис теорија; • Демонстрира знаење за различните модели и стратегии кои се користат за успешно водење на макроекономската политика и бизнис процесите во претпријатијата • Способност за креирање и употреба на современите пристапи за анализа на ефектите од макроекономските политики и деловните одлуки во претпријатијата; • Стекнува продлабочени знаења од специфични областа на функционирањето на макроекономската политика и претпријатијата; • Показува знаење и способност за независно учество во научни и професионални дискусии.
Примена на знаењето и разбирањето	• Способност за креативност и иновативност при создавање на нови идеи и решенија; • Показува способност за оценка и избор на научни теории, методологии и алатки во различни економски и бизнис подрачја; • Показува знаење за различните методи кои се користат во истражувањето на економските појави и бизнис процесите; • Предвидувања на разни појави во економијата и бизнисот • Поседува способност да партиципира во групни дискусии, критички да анализира теоретски и практични аспекти од работењето на претпријатијата, да изработува и да ги презентира изработените проекти. • Способност за донесување на квалитетни бизнис одлуки.
Способност за проценка	• Способност за проценка на макроекономската ситуација, бизнис процесите, проблемите и приоритетите во различни подрачја; • Демонстрира способност за идентификување и прибирање на релевантни податоци, нивна анализа и интерпретација; • Оспособување за самостојно решавање комплексни проблеми од практичното работење и развивање на критичкиот однос кон постојните теоретски модели и знаења; • Способност за анализа, синтеза и критичка евалуација на факти.
Комуникациски вештини	• Развивање и унапредување на способности за тимска работа, способност за лидерство и комуникација

	применливи во различни претпријатија и ситуации; • Показува способност за прибирање, анализирање, оценка и презентирање информации; • Способност за работа во интердисциплинарни тимови во организации во глобално и мултикултурно окружување; • Поседува способност за професионална комуникација со други професионалци од соодветната област, како и со претставници на институциите на системот.
Вештини на учење	• Поседува способност за анализирање, разбирање, меморирање и истражување на содржини од различни области; • Показува способност за изведување заклучоци или мислење за предностите и недостатоците на економските појави и бизнис процесите; • Демонстрира способност за вклучување во активно учење, способност да се служи со научно-истражувачки методи и да користи релевантна литература во своите анализи; • Способен е да анализира конкретни студии на случај и да анализира научни трудови од соодветната област • Показува интерес за континуирана едукација и професионален развој на повисоки образовни нивоа.

1 Б СПЕЦИФИЧНИ ДЕСКРИПТОРИ НА КВАЛИФИКАЦИЈАТА ЗА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА МБА МЕНАЏМЕНТ

Специфични дескриптори на квалификацијата со кои се одредуваат резултатите од учењето за студиската програма МБА Менаџмент, согласно со Уредбата за национална рамка на високообразовните валификации (Сл. Весник на РМ бр. 154/2010)

Цел на студиската програма на втор циклус студии - МБА Менаџмент е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на менаџментот и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. За остварување на овие цели студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање:

- Ги разбира значењето и содржината на менаџментот, менаџерите и функциите на менаџмент;
- Показува знаење за структурирањето, функционирањето и развојот на организацијата, како и важноста на организациската култура и потребата од акцептирањето на организационите промени и организацискиот развој како единствени начини за опстанок на организацијата во современите услови;
- Ги разбира елементи на стратегиската анализа, избор на соодветна стратегија и проблемите кои се поврзани со спроведување на формулираната стратегија;
- Демонстрира знаења за современите и напредни концепции за управување со човечките ресурси, како и различни концепти за однесувањето и процесот на мотивација на луѓето во организацијата;
- Ја разбира улогата на информацијата и информационата технологија во менаџментот во современиот бизнис;
- Стекнува продлабочени знаења од специфични областа на функционирањето на претпријатијата, како што се: управувањето со финансиските средства во рамките на претпријатието; управување со маркетинг активностите важни за реализација на општата и маркетинг стратегијата на претпријатието; управувањето со малите претпријатија и претприемништвото; и стратегиските и оперативни аспекти на функционирање во контекст на меѓународниот менаџмент.

Примена на знаењето и разбирањето:

- Подигнување на нивото на управување и раководење на претпријатијата и развојот на современиот менаџмент;
- Оспособување и усовршување на стручни кадри - менаџери за решавање на мошне сложените проблеми настанати со измените на состојбите во претпријатијата и окружувањето;
- Оспособување и изградување на менаџери од современ профил: претприемчиви, подготвени да преземаат акции, но и ризици кои се поврзани со секоја иницијатива, флексибилни, решителни и храбри личности;

- Создавање менаџери со нови погледи и начин на размислување, развивање на способности за предвидување на иднината и прифаќање на предизвиците и можностите кои ги нуди бизнисот во 21 век;

Способност за проценка:

- Способен е да набљудува и идентификува важни состојби и трендови во интерното и екстерното окружување на претпријатието, да анализира и синтетизира и извлекува заклучоци за анализираните состојби и појави.
- Развивање и унапредување на способности за тимска работа, способност за лидерство и комуникација применливи во различни претпријатија и ситуации;
- Способен е да ги идентификува информациите потреби и да управува со информациите и знаењето во организациите со цел унапредување на ефикасноста и ефективноста во работењето и создавање на конкурентски предности.

Комуникациски вештини

- Способен и да комуницира со идеи и да се усогласува во тимска работа;
- Способен е за проценување и презентирање информации врз основа на добиените резултати.

Вештини на учење:

- Способен е за успешно совладување на теоретските концепции, да аплицира техники и методологии во специфични научни подрачја и да ги идентификуваат потребите за натамошно надградување на стекнатото знаење;
- Поседува способност да партиципира во групни дискусии, критички да анализира теоретски и практични аспекти од работењето на претпријатијата, да изработува и да ги презентира изработените проекти;
- Способен е знаењето да го изрази преку одговарање на различни типови прашања и да анализира конкретни студии на случај од бизнис практиката.

Квалификација која се стекнува:

Магистер по МБА Менаџмент.

2. Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет на Економскиот факултет - Скопје

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Економски факултет - Скопје

Бр. 02-2110/39

Дата. 02-11 2016 година

Врз основа на член 63 од Законот за високото образование (Сл.весник на Р.Македонија бр.35/08...127/16), и член 39 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Економскиот факултет - Скопје во состав на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно – научниот совет на седницата одржана на ден 25.11.2016 година, ја донесе следната

ПРЕДЛОГ ОДЛУКА

СЕ ВРШИ ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ на проектите на едногодишните студиски програми на втор циклус студии: **Стратегиски менаџмент на човечки ресурси, МБА менаџмент, Е-бизнис менаџмент, Менаџмент во осигурувањето, Маркетинг, Европски студии, Управување во јавниот сектор, Монетарна економија, финансии и банкарство и Статистички методи за бизнис и економија**, студиски програми кои се реализираат на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет - Скопје.

СЕ ВРШИ ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ на проектите на двегодишните студиски програми на втор циклус студии: **Стратегиски менаџмент на човечки ресурси, Е-бизнис менаџмент и Монетарна економија, финансии и банкарство**, студиски програми кои се реализираат на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет - Скопје.

Мислење и препорака во врска со содржината на предложените проекти за изменување и дополнување на студиските програми на прв и втор циклус студии дава Одборот за соработка и доверба со јавноста на Економскиот факултет - Скопје.

По добиеното мислење од страна на Одборот за соработка и доверба со јавноста на Економскиот факултет – Скопје, проектите, согласно член 52 од Законот за високото образование (Сл.весник на Р.Македонија бр.35/08...127/16), потребно е да се достават до Универзитетскиот сенат на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, заради понатамошно постапување.

Прилог на оваа предлог – одлука претставуваат проектите за изменување и дополнување на студиските програми наведени во став 1 и 2 од оваа предлог одлука.

Оваа предлог одлука да се достави до:

- Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
- Одбор за соработка и доверба со јавноста
- Раководител на Совет за втор циклус студии
- Раководители на колегиуми на студиски програми
- Досие на предмет
- Архива
- Досие на седницата

Изработил: Д.К

ДЕКАН

Проф. д-р Љубомир Дракулевски

3. Одлука за усвојување на студиската програма од Ректорската управа или Универзитетскиот сенат

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje

Бр. 02-982/22
27.12.2016
Скопје

Одлука од УС

Ознака: ОБ 5.5/13

Страна: 1 од 1

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ	
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ СКОПЈЕ	
Датум:	29-12-2016
Од:	1к 24/5/3
До:	

Врз основа на член 104 од Законот за високото образование, член 246 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по предлог на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет, Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на 6. седница одржана на 27 декември 2016 година, донесе

ОДЛУКА

за усвојување на Проектот за измени и дополнувања на студиската програма од втор циклус студии по *МБА менаџмент* (едногодишни) на Економскиот факултет

Член 1

Универзитетскиот сенат го усвојува Проектот за измени и дополнувања на студиската програма од втор циклус студии по *МБА менаџмент* (едногодишни) на Економскиот факултет.

Член 2

Универзитетскиот сенат го упатува проектот од член 1 на оваа Одлука до Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на натамошна постапка за акредитација. Проектот во печатена и во електронска форма до Одборот за акредитација и евалуација на високото образование се доставува од страна на единицата на Универзитетот - предлагач и организатор на студиската програма.

Член 3

Оваа Одлука стапува во сила со нејзиното донесување и ќе се објави во *Универзитетски гласник*.

Ректор

Проф. д-р Никола Јанкуловски

Доставено до:

- Економскиот факултет
- Одборот за акредитација и евалуација на високото образование

4. Научно-истражувачко подрачје, поле и област каде припаѓа студиската програма

Студиската програма која е предмет на реакредитација е од:

- подрачје	5.	Општествени науки
- поле	506	организациони науки и управување (менаџмент)
- Област	50603	Бизнис Менаџмент

5. Вид на студиската програма (академски или стручни студии)

Студиската програма на втор циклус студии - MBA Менаџмент е од **академски вид на студии**

6. Степен на образование (циклус студии)

Студиската програма е од **Втор циклус студии**

7. Цел и оправданост за воведување на студиската програма

Студиската програма на втор циклус студии - MBA Менаџмент е предмет на **реакредитација**.

8. Години и семестри на траење на студиската програма

Студиската програма на втор циклус студии - MBA Менаџмент е во траење од **2 семестри**

9. ЕКТС кредити со кои се стекнува студентот

За добивање звање магистер по организациони науки и управување (менаџмент), студентот треба да оствари **60 ЕКТС** согласно Законот за високо образование

10. Начин на финансирање

Студиите се врз база на самофинансирање од страна на студентите

11. Услови за запишување

Завршен прв циклус студии во времетраење од 8 семестри или најмалку 240 кредити.

12. Информациска за продолжување на образованието

Со завршување на вториот циклус студии се стекнува право на запишување трет циклус на студии

13. Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети и дефиниран начин на избор на предметите

Листа на задолжителни и изборни премети на Втор циклус МБА Менаџмент

1. **Три задолжителни предмети** утврдени со студиската програма според семестри на студирање (максимум 60% од вкупниот број предвидени предмети)
2. **Три изборни предмети** утврдени со студиската програма според семестри на студирање (најмалку 30% од вкупниот број предвидени изборни предмети од листата на Економски факултет - Скопје)
3. **Еден изборен предмет** (10% од вкупниот број предвидени предмети) од Листата на предмети утврдени од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

ТАБЕЛА 1. ПРВ СЕМЕСТАР

Полн назив на предметната програма	ЕКТ С	Број на часови настава	Број на часови
Задолжителен предмет 1	7	40	175
Задолжителен предмет 2	7	40	175
Изборен предмет од Економски факултет 1 *	7	40	175
Изборен предмет од Економски факултет 1 *	7	40	175
Изборен предмет од Листа на УКИМ**	2	10	50
	30		750

* Листа на слободни изборни предмети од модул 7 на Економски факултет - Скопје

** Листата на предмети утврдени од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Табела 2. ВТОР СЕМЕСТАР

Полн назив на предметната програма	ЕКТС	Број на часови настава	Број на часови
Задолжителен предмет 3	7	40	175
Изборен предмет од Економски факултет 2*	7	40	175
Магистерски труд	16		400
	30		750

* Листа на слободни изборни предмети од модул 7 на Економски факултет - Скопје

ТАБЕЛА 3. Студиска програма втор циклус студии по МБА Менаџмент**Задолжителни предметни програми**

Код	Полн назив на предметната програма	Наставник	Број на часови	ЕКТС
MGT 510	Менаџмент	Д-р Леонид Наков Д-р Стојан Дебарлиев	40	7
MGT 511	Стратегиски менаџмент	Д-р Љубомир Дракулевски Д-р Александра Јанеска Илиев	40	7
MGT 513	Финансиски менаџмент	Д-р Сашо Арсов Д-р Александар Наумовски	40	7

30

ТАБЕЛА 4. Изборни предметни програми од Листата на слободни предметни програми на Економски Факултет – Скопје/модул 7

Код	Полн назив на предметната програма	Наставник	Број на часови	ЕКТС
MGT 512	Маркетинг менаџмент	Д-р Анита Циунова Шулеска	40	7
MGT 514	Менаџмент информациона системи	Д-р Никола Левков	40	7
MGT 515	Менаџмент на мал бизнис	Д-р Александра Јанеска - Илиев	40	7
SHR 510	Стратегиски менаџмент на човечки ресурси	Д-р Љупчо Ефтимов	40	7
MGT 517	Меѓународен менаџмент	Д-р Љубомир Дракулевски	40	7
MGT 518	Организациско однесување	Д-р Љубомир Дракулевски	40	7
MGT 519	Нови можности и претприемништво	Д-р Таки Фити	40	7
MGT 520	Менаџмент на промени	Д-р Леонид Наков	40	7
SHR 580	Теорија на организација	Д-р Кирил Постолов	40	7

ТАБЕЛА 5. Изборни предметни програми од Листата на предметни програми на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Код	Полн назив на предметната програма	Број на часови	ЕКТС
Листа на УКИМ	Предмет од Листата на УКИМ	10	2

Студентот на втор циклус на студии може да пријави тези и тема за магистерски труд со образложение, откако ќе оствари 44 кредити со положување на испитите на студиумот на кој што е запишан.

14. Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма

Просторот за реализацијата на студиските програми е даден во Картата на високообразовната институција. За оваа студиска програма се определени **предавална 3**

15. Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма

Листата на опремата за реализацијата на студиските програми е дадена во Картата на високообразовната институција. Предавална 3 е комплетно опремена со мултимедиски систем за изведување на наставата.

16. Предметни програми со информации согласно членот 4 од овој правилник

Предметните програми за студиската програма на втор циклус студии - MBA Менаџмент е дадена во прилог 1

17. Список на наставен кадар со податоци наведени во членот 5 од правилникот за заедничките елементи

	Име и презиме	Звање во кое е избран
1	Д-р Љубомир Дракулевски	Редовен професор
2	Д-р Таки Фити	Редовен професор
3	Д-р Кирил Постолов	Редовен професор
4	Д-р Сашо Арсов	Редовен професор
5	Д-р Анита Циунова - Шулеска	Редовен професор
6	Д-р Леонид Наков	Вонреден професор
7	Д-р Стојан Дебарлиев	Вонреден професор
8	Д-р Љупчо Ефтимов	Доцент
9	Д-р Никола Левков	Доцент
10	Д-р Александра Јанеска Илиев	Доцент
11	Д-р Александар Наумоски	Доцент

Биографијата на наставниот кадар за студиската програма на втор циклус студии - MBA Менаџмент е даден во прилог 2

18. Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма

Изјавите на наставниот кадар за студиската програма на Економскиот факултет на втор циклус студии - МБА Менаџмент се дадени во прилог 3

19. Согласност од високообразовната установа за учество на наставникот во реализацијата на студиската програма

Кадровската покриеност за предметите се утврдува со одлука на Наставно - научниот совет. Доколку има потреба за професори од други факултети согласноста би се обезбедила во редовна процедура.

20. Информација за бројот на студенти за запишување на студиската програма

Бројот на студенти се дадени со предлог одлука од Наставно-начниот совет на Економскиот факултет. Вистинскиот број го утврдува Владата во соработка со Ректоратот на „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Вкупниот број на студенти е утврден со решението за акредитација на студиската програма на 118 студенти.

21. Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература

Во библиотеката на факултетот и кај предметните професори се обезбедени доволно наслови согласно нормативите на министерството од предложената основна (10%) и дополнителна (5%) литература.

22. Информација за веб страница

www.eccf.ukim.edu.mk

23. Стручниот односно научниот назив со кој се стекнува студентот по завршување на студиската програма

По завршувањето на студиската програма студентот се стекнува со звањето:

Магистер по МБА Менаџмент.

24. Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата

Квалитетот на наставата се развива и одржува преку следните механизми:

- секоја година Економскиот факултет спроведува процес на самоевалуација на ниво на студиски програми, како и самоевалуација на ниво на целиот факултет;
- секој семестар се спроведуваат анонимни анкети на студентите за односот на наставниот кадар и квалитетот на наставно-образовниот процес.
- секоја година се унапредуваат предметните програми во процедура преку Колегиумот за втор циклус студии - MBA Менаџмент и Наставно научниот совет на факултетот
- квалитетот на студиите се контролира и низ процесот на надворешна евалуација.

Прилог: Предметните програми за студиската програма

Програмата на секој од предметите кои ја сочинуваат студиската програма од втор циклус студии по МБА-МЕНАЏМЕНТ детално е опишана во посебен табеларен преглед во продолжение, кој ги содржи следните податоци: име на предметот на македонски и англиски јазик, шифра на предметот, семестар во кој се слуша, дали е задолжителен или е изборен, одговорни наставници, образовна цел и компетенции, содржина на предметот, методи на одржување на настава, вкупен расположив фонд на часови со нивна распределба, начин на оценување и препорачана литература.

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент			
2.	Код	MGT 510			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 - прв семестар (летен)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р Леонид Наков Проф. д-р Стојан Дебарлиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 1. Подготвуваат менаџерски одлуки во зависност од нивото на менаџмент 2. Да стекнат критични знаења за дијагноза, интеграција и евалуација на процесите и односите во извршувањето на бизнисот 3. Развијат менаџерски способности: техничка, концепциска, човечка, комуникациска, аналитичка 4. Разбирање на основните разлики помеѓу класичните и современите школи за менаџмент 5. Осознавање на значењето на општествената одговорност и деловна етика за современиот бизнис 6. Осознавање на апликативната улога на менаџментот во современиот бизнис				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Менаџерите и претпријатието 2. Управување со бизнис етиката и општествената одговорност 3. Планирање 4. Организирање 5. Координирање 6. Мотивирање 7. Контролирање 8. Одлучување 9. Емпириска анализа на реални менаџерски проблеми				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со LCD и PowerPoint.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови		

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови		
		16.3.	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување 60+30+10 = 100 бода					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани активности од точка 15 и 16				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкета				
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бобек Шуклев	Менаџмент 9и	Економски факултет - Скопје	2015
		2.	Burrow James & Kleindl Brad	Business Management	Cambridge University Press	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nichels William, James McHugh & Susan McHugh	Understanding Business	McGraw Hill Publ. Corp.	2016
		2.	Richard L. Daft,	The new era of management, 10th edition	South-Western, Cengage Learning Mason	2012
		3.	John R. Schermerhorn, Jr.,	Management, 9 edition	John Wiley & Sons, Inc., Homewood	2008
		4.	Stephen P. Robbins, Mary Coulter	Management : 11th edition	Pearson Education Inc., Upper Saddle River	2012

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Стратегиски менаџмент			
2.	Код	MGT 511			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 - прв семестар (летен)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р- Љубомир Дракулевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 1. Да се научат да размислуваат критички за прашањата и проблемите кои се поврзани со изборот на стратегијата во турбулентно и динамично окружување; 2. Да ги разберат теориите и концептите за стратегиски менаџмент; 3. Да го совладаат речникот сврзан со стратегискиот менаџмент; 4. Да ги интегрираат добиените знаења од одделните функциски менаџменти; 5. Да развијат аналитички и комуникациски способности, како и способности за тимска работа.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Карактерот на стратегискиот менаџмент 2. Менаџерите и стратегискиот менаџмент 3. Проценка на екстерното окружување 4. Проценка на интерното окружување 5. Формулирање на стратегија 6. Анализа и избор на стратегија 7. Извршување на стратегијата 8. Оценување и контрола на стратегијата 9. Технологија и иновација 10. Стратегиски менаџмент и малиот бизнис				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со LCD и PowerPoint.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3.	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување 60+30+10 = 100 бода				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)	

	(бодови/оценка)	од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бобек Шуклев и Љубомир Дракулевски	Стратегиски менаџмент, второ издание	Економски факултет - Скопје, Скопје	2001
		2.	Хит, Мајкл А.,Двејн Р.Ајрланд, Роберт Е.Хоскисон;	Стратегиски менаџмент: конкурентност и глобализација концепти и примери	НАМПРЕС	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Charles W. Hill and Gereth R. Jones	Strategic Management, An Integrated Approach	Houghton Mifflin Company, Boston	2004
		2.	Robert M. Grant	Contemporary Strategic Analysis,	Blackwell Publishing, Malden	2005
		3.	Jr. Thompson, A. Arthur and A.J. Strickland III	Strategic Management, Concepts and Cases,	Irwin, Homewood	2009

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансиски менаџмент			
2.	Код	MGT 513			
3.	Студиска програма	МБА-Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ Економски факултет – Скопје			
5.	Степен(прв, втор, трет циклус)	Втор циклус студии			
6.	Академска година/семестар	2017 – втор семестар	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	проф. д-р Сашо Арсов доц. д-р Александар Наумоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Да ја разбираат улогата на финансискиот менаџмент во компаниите и во процесот на создавање вредност за акционерите. 2. Да умеат да ги пресметуваат и толкуваат современите мерила на успешноста во работењето. 3. Да ги препознаваат импликациите на различните видови извори на финансирање врз структурата на капиталот на компанијата, пред се, од аспект на нивниот одраз врз корпоративното управување и односот на инвеститорите кон неа. 4. Да умеат да вршат селекција помеѓу различните деривативни инструменти за заштита од ризикот кај компаниите, познавајќи ги нивните карактеристики. 5. Да ги анализираат и интерпретираат последиците од одлуките за спојувања и преземања на компании.				
11.	Содржина на предметната програма: • Финансискиот менаџмент и корпоративното управување • Современи мерила на резултатите од работењето • Ризик и принос • Долгорочно финансиско одлучување • Управување со ризикот и финансиски деривативи • Краткорочно финансиско одлучување • Дивиденди и други распределби на акционерите • Цена на капиталот • Оптимализација на структурата на капиталот • Спојувања и преземања • Меѓународен финансиски менаџмент				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со презентации, проектни задачи – презентации на примери од практиката, консултативна настава.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС X 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување 100 бода		50+40+10 =		
	17.1.	Тестови			80 бодови

	17.2.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 61 бод			5 (пет) (Ф)	
		од 61 до 68 бода			6 (шест) (Е)	
		од 69 до 76 бода			7 (седум) (Д)	
		од 77 до 84 бода			8 (осум) (С)	
		од 85 до 92 бода			9 (девет) (Б)	
		од 93 до 100 бода			10 (десет) (А)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ј. Бригам и Ф. Дејвис	Средно ниво на финансиски менаџмент	АРС Ламина, превод на 10то издание	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	W. Elali, T. Trainor	Advanced Corporate Finance	CGA, Canada	2009

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Стратегиски менаџмент на човечки ресурси			
2.	Код	SHR510			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 – втор семестар (зимски)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Доц. д-р Љупчо Ефтимов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Компетенции (оспособен за): По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни да: 1. го објаснат значењето и неопходноста на стратегискиот менаџмент во работење на денешните современи компании 2. ја поврзат функцијата на менаџмент на човечки ресурси со стратегиските цели на организацијата 3. да бидат способни да имплементираат соодветен модел на стратегиски менаџмент на човечки ресурси.				
11.	Содржина на предметот: - Глобалните трендови во менаџментот на човечки ресурси - Разликата помеѓу менаџментот на човечки ресурси и стратегиски менаџмент на човечки ресурси - Концептот на стратегиски менаџмент на човечки ресурси - Анализа на работата - Планирање на човечки ресурси - Регрутација на човечки ресурси - Селекција на човечки ресурси - Обука на човечки ресурси - Развој на човечките ресурси преку „организација која учи“ - Оценување на перформансите и ангажирање на вработените - Плаќање и наградување на човечките ресурси - Развој на кариерата и стратегија на талент менаџмент - Управување со стресни состојби во организацијата - Управување на односите со вработените				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со видео презентации, тимска работа, проектирање на едукативни филмови, гостин на предавања, студии на случај, изработка на проектна задача, истражување.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		40 часови
		16.3.	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување				70+20+10 = 100 бода
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода			5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода			6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода			7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода			8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода			9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски или англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ефтимов, Љ., Бојациоски, Д.,	Менаџмент на човечките ресурси, 2ро издание	Економски факултет-Скопје	2017
		2.	Armstrong M.	Strategic Human Resource Management: A Guide to Action, 6th edition,	Kogan Page, London, U.K.,	2016
		3.	Боландер, В. Џ; Шнел, А. Скот.	Управување со човечки ресурси, 15 издание (превод на македонски јазик),	Генекс – Кочани,	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Schuler, R.S.; Jackson, E.S.	Strategic Human Resource Management, 2nd edition,	Blackwell Publishing, Oxford, U.K.,	2007
		2.	Матис Л.Р.; Џексон, Х.Џ.	Управување со човечки ресурси, 12 издание (превод на македонски јазик),	Магор – Скопје,	2010

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Маркетинг менаџмент			
2.	Код	MGT 512			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 - прв (летен)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р Анита Циунова - Шулеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентот треба да биде оспособен да направи анализа на пазарот со цел креирање вредност за купувачите. 3. Студентот треба да донесе најдобри маркетинг-одлуки имајќи ја предвид поврзаноста на задоволството на купувачите со стапката на задржување на купувачите. 4. Студентот треба да знае да ја пресмета вредноста на купувачот за претпријатието во текот на периодот на лојаност кон брендот (CLTV). 5. Студентот треба да знае да ги пресмета показателите за успешноста во маркетинг-работењето. 6. Студентот треба да знае како се изработува маркетинг-план и како се мерат резултатите од имплементираната маркетинг-стратегија.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Пазарна ориентација и резултати 2. Резултати од пазарното работење 3. Пазарен потенцијал, понарувачка и пазарен удел 4. Анализа на купувачите и креирање вредност 5. Сегментирање на пазарот и стратегии на сегментирање на пазарот 6. Анализа на конкуренти и извор на конкурентска предност 7. Позиционирање на производ и стратегии на бренд 8. Цени и ценовни стратегии 9. Маркетинг-каналы и е-маркетинг 10. Стратегиско маркетинг-планирање 11. Маркетинг-план 12. Показатели за резултатите од работењето и имплементацијата на стратегијата 13. Влијание на маркетинг-менаџментот врз профитот				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со пауер поинт презентации, проектирање на филмови и спотови, гостин предавач, тимски проектни задачи – презентации на примери од практиката, консултативна настава, семинари				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови

		16.2.	Самостојни задачи		40 часови	
		16.3.	Домашно учење		50 часови	
17.	Начин на оценување 50+40+10 = 100 бода					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Best J.Roger	Market-Based Managemen	Prentice Hall, GB	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џиунова-Шулеска Анита, Ј. Бошко	Маркетинг менаџмент	Економски факултет, Скопје,	2008
		2.	Capon Noel and Capon Roy	Managing Marketing in the 21st Century, third edition	Wessex Press, USA	2012
		2.	Котлер Филип и Келер Кевин Лејн	Маркетинг менаџмент	Дата Понс, Скопје	2009
		3.	Winer S. Russell	Marketing Management, 2e	Prentice Hall, Inc., USA	2004
		4.	Doyle Peter	Marketing Management, 3e	Prentice Hall, Essex	2002

Предметна програма од втор циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент на информациона системи			
2.	Код	MGT 514			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св Кирил и Методиј“ во Скопје Економски факултет - Скопје			
5.	Степен(прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 -прв (летен)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Доц. д-р Никола Левков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата и положувањето на овој предмет, студентите треба да бидат способни: - да ја разберат улогата и значењето на информацијата како ресурс во менаџментот на организацијата и бизнис процесите во претпријатијата - да ја разберат улогата на знаењето како ресурс во организацијата - да учествуваат и да водат мултидисциплинарни тимови за развој на информациона системи составени од аналитичари, дизајнери и корисници - да можат независно да ги согледаат економските последици од избор на конкретен информациона систем - да развиваат стратегија за информациона системи во согласност со постојната бизнис стратегија на претпријатијата - да ја развиваат организацијата во која ќе работат во правец на организација која учи, односно организација базирана на знаење				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот им дава знаење на студентите за: - Информатиска револуција (Нематеријалните ресурси—основа на информатиското општество) - Системско дизајнирање (Системско мислење и системски пристап) - Системска анализа - Информација (Концепти за дефинирање на информацијата, Семантички правила, пренос на информациите, Квалитет на информацијата) - Информациона системи (Човекот како информациона систем, Информационите системи во организацијата) - Менаџмент на знаење - Информациона системи и организацијата - Организација на процесот на комуницирање на информацијата - Менаџмент и информациона системи (Ентропија, Информација, Менаџмент, Информациона системи и нивоа на менаџмент, Информатиската димензија во процесот на менаџмент, Оптимален менаџмент,) - Економика на информационите системи - Елементи на стратегијата за изградба и развој на информационите системи - Дизајнирање на нови информациона системи				
12.	Методи на учење: Предавања со презентации, интерактивни предавања, тимска работа, гостин на предавања, студии на случај, изработка и презентација на проектна задача,				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови			

15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања-теоретска настава	40	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	30	
			16.2.	Самостојни задачи	40	
			16.3.	Домашно учење	50	
17.	Начин на оценување Бода					
	17.1.	Тестови				60
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна), лабораториски вежби				30
	17.3.	Активност и учество				10
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точката 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓорѓијовски, Благоја	Универзитетск и учебник	Економски факултет-Скопје	1998
		2.	LAUDON, Ken et K. LAUDON, Хејп Р	Менаџмент информациона системи: управување со дигитална економија; 11 издание	Скопје : Ars Lamina; Подарок од владата на Р.Македонија	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ejvison Dejvid, Ficheral d Gaj	Развој на информациски системи: методологии, техники и алатки, 4 издание	АД Вербум, Подарок од владата на Р.Македонија	2010
		2.	James O'Brien; George Marakas	Management information systems	McGraw-Hill/Irwin	2010

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент на мал бизнис			
2.	Код	MGT 515			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 - втор (зимски)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Доц.д-р Александра Јанеска-Илиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата и положувањето на овој предмет, студентот треба да биде способен: 1. Да ги објасни глобалните промени во малиот бизнис во економијата на САД, Велика Британија, Европската унија и Македонија низ економски индикатори, 2. Да ги идентификува предностите и слабостите на различните начини на започнување со сопствен бизнис, 3. Да примени соодветна методологија за изработка на ефективен и успешен бизнис план на малото претпријатие, 4. Да биде способен да ги утврди специфичности во примената на општествената одговорност и етика во малиот бизнис, 5. Да разликува мал бизнис со и без претприемничка иницијатива.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Глобални промени во малиот бизнис 2. Малиот бизнис и претприемништвото 3. Можни форми на сопствеништво мало претпријатие 4. Приоди на започнување со сопствен бизнис 5. Фамилијарен бизнис 6. Франшиза 7. Планирање во мало претпријатие 8. Изработка на ефективен бизнис план 9. Раст и менаџирање на растот на малиот бизнис 10. Успеси и неуспеси на малиот бизнис 11. Општествена одговорност, етика и малите претпријатија				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со LCD и PowerPoint.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		40 часови
		16.3.	Домашно учење		50 часови
17.	Начин на оценување 60+30+10 = 100 бода				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и			30 бодови

		усна)				
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода			5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода			6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода			7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода			8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода			9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лонгнекер Џ.Г, Мур К.В., Палич Л.Е.	Управување со мали бизниси : Нагласување на претприемништвото	Европа 92 Кочани	2006
		2.	Бобек Шуклев	Менаџмент на мал бизнис, 5и	Економски факултет - Скопје	2011
		22.2.	Дополнителна литература			
Ред. број			Автор	Наслов	Издавач	Година
1			Norman M. Scarborough	Effective Small Business Management, An Entrepreneurial Approach,	Pearson Education, Inc., Upper Saddle River, New Jersey	2012
2			Hatten, T.S.	Small Business Management, Entrepreneurship and Beyond, fifth edition	South-Western, Cengage Learning, Mason	2012
		3	Burns;P.	Entrepreneurship & small business	Palgrave Macmilan	2011
		4	Mariotti, S. Glackin,C..	Entrepreneurship & small business management	Prentice Hall	2012
		5	Petty, J.W,Palich L.E.;Longenecker, J.E, Hoy F.	Small Business Management	Cengage Learning	2014

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународен менаџмент			
2.	Код	517			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 – втор семестар (зимски)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р- Љубомир Дракулевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 1. Да се согледа значењето на меѓународниот менаџмент за успешноста на фирмите; 2. Да се согледа комплексноста на управувањето со меѓународниот бизнис; 3. Да се согледаат стратегиските аспекти на меѓународниот менаџмент; 4. Да се согледаат специфичностите на деловните функции во меѓународниот бизнис; 5. Да се дискутира за проблемите кои се јавуваат со ширењето и меѓусебното поврзување на светските пазари.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Природата, значењето и улогата на меѓународната економска соработка 2. Стратегиски аспекти на меѓународниот менаџмент 3. Меѓународни аспекти на деловните функции				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со LCD и PowerPoint.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3.	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување 60+30+10 = 100 бода				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценк а)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	

		од 93 до 100 бода			10 (десет) (А)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Љубомир Дракулевски и Бобек Шуклев	Меѓународен менаџмент	Економски факултет - Скопје, Скопје	2016
		2.	Хил, Ч.В.Х	Меѓународен бизнис	Магор	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Charles W.L. Hill	International Business: Competing in the Global Marketplace	McGraw-Hill, New York	2005	
2		Daniels, J.D.,Radebaugh, L.H., Sullivan, D.P.	International business: Environments and operations. 12th edition	Pearson Education.	2008	
3.		Griffin W. R and W. M.. Pustay	International Business – A Managerial Perspective, Third Ed.	Prentice Hall, New Jersey	2002	
		5.	Даниелс, Ц., Радебау Л.Х., Салиев Д.П	Меѓународен бизнис	Генекс	2008

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Организациско однесување			
2.	Код	518			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 - прв (летен)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р- Љубомир Дракулевски Доц.д-р Александра Јанеска -Илиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 1. Разберат зошто во теоријата има различни концепти за однесувањето на луѓето во организацијата и зошто треба да се развива етичко однесување во организацијата; 2. Знаат да го одредат местото на луѓето во организационата структура; 3. Го почитуваат и развиваат лидерството како многу значајна димензија на менаџерската професија и да станат вистински лидери за поединците и групите во организацијата; 4. Го поддржуваат и разбираат етичкото однесување на работните места и во меѓусебното комуницирање на луѓето како предуслов за зголемување на задоволството од работата и намалување на стресот; 5. Ја разберат и стимулираат мотивацијата во работата; 6. Знаат како се распоредува моќта во организацијата, зошто постојат и како треба да се организираат политичките процеси во неа; 7. Разберат зошто е важна организациската култура и нејзиното постојано унапредување; 8. Сватат зошто акцептирањето на организационите промени и организацискиот развој се единствени начини за опстанок на организацијата во современите услови.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед 2. Индивидуални процеси во организациите 3. Подобрување на перформансите на организациите 4. Меѓучовечки процеси во организациите 5. Организациони процеси и карактеристики 6. Интегрирање на поединците, групите и организациите				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со LCD и PowerPoint.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	

		16.3.	Домашно учење			50 часови
17.	Начин на оценување 60+30+10 = 100 бода					
	17.1.	Тестови				60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)				30 бодови
	17.3.	Активност и учество				10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода			5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода			6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода			7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода			8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода			9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Љубомир Дракулевски и Бобек Шуклев	Организациско однесување	Економски факултет - Скопје, Скопје	2016
		2.	Jones, G.R. and George, J.M.,	Современ менаџмент	Глобал комуникација	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gregory Moorhead and Ricky W. Griffin:	Organizational Behaviour,	Houghton Mifflin Company, Boston	2003
		2.	Љубомир Дракулевски	Лидерството – Основа за ефективен стратески менаџмент	Економски факултет – Скопје	1999
		3.	Kinicki A. Kreitner R.	Organizational Behavior: Key Concepts, Skills & Best Practices	McGraw-Hill, New York	2006
		4.	Robbins, S.P.T.A. and Timothy, A., Judge,	Organizational Behavior (15th Edition)	Prentice Hall.	2012
		5.	Танева Вешовска, А. Ѓуров, Л., Дракулевски, Љ.	Лидерство	Академска книга	2015

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Нови можности и претприемништво			
2.	Код	MGT 519			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 - втор (зимски)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Академик Таки Фити			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да ги објаснат: 1. филозофијата и природата на претприемништвото, моќта на претприемачите да креираат нови можности преку иновации, прифаќање ризик, рекомбинација на производните фактори и нивно насочување кон точките на најпродуктивната употреба; 2. Креирањето и стартирањето на претприемничка фирма, бизнис планот, неговите содржини и пристапи за негова изработка; 3. Развојните фази на типично претприемничка фирма и доминантните форми на нејзино финансирање во различните фази, со посебен осврт на иновативните форми на финансирање на претприемничката фирма - бизнис ангелите, официјалниот ризичен капитал и иницијалната јавна понуда; 4. Суштината на претприемничкото општество - примената на претприемништвото на ниво на МСП, големи корпорации, единици на локална самоуправа, непрофитен сектор и новите мерки на поддршка на претприемништвото; 5. Состојбите и проблемите на претприемништвото и можностите што ги нуди за развој на македонската економија.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Филозофијата, природата и суштинските карактеристики на претприемништвото (иновација, ризик, рекомбинација на факторите на производство и реалокација на факторите кон точките на најефикасна употреба) 2. Креирање и стартување на претприемничка фирма 3. Бизнис план - содржина, карактеристики и подготовка 4. Финансирање на типично претприемничка фирма по развојни фази 5. Улогата на 3F парите 6. Улогата на бизнис ангелите 7. Улогата на официјалниот ризичен капитал 8. Улогата на берзата 9. Претприемничко општество - карактеристики и пристапи на поддршка на претприемништвото 10. Состојба и проблеми и развојни можности што ги нуди претприемништвото во Република Македонија.				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со LCD и PowerPoint.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,		15 часови

			тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		40 часови	
		16.3.	Домашно учење		50 часови	
17.	Начин на оценување 60+30+10 = 100 бода					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Таки Фити, Верица Хаџи Василева - Марковска и Милфорд Беитмен	Претприемништво, изд.	Економски факултет - Скопје, Скопје	2007
		2.	Роберт Барон и Скот Шејн	Претприемништво - процеси и перспективи	Превод – Влада на РМ, 2005	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Thomas Zimmerer and Norman Skarborough	Essentials of Entrepreneurship and Small Business Management,	Pearson Education International	2005	

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент на промени			
2.	Код	MGT 520			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 - 2 семестар (летен)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р Леонид Наков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Компетенции (оспособен за): По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни да: 1. Подготвуваат менаџерски одлуки за моментот, природата и длабочината на потребата од промени во организацијата; 2. Ги препознаат и управуваат со поттикнувачите кон и спротивставувачите на промените на индивидуално, групно/тимско и организациско ниво; 3. Развијат менаџерски вештини и способности за секоја фаза на процесот на управување со промените; 4. Ги разберат основните разлики помеѓу еволутивните и револутивните пристапи на управување со организациските промени; 5. Ја осознаваат различната употреба на стратегиите и тактиките за управување со промените, според фазата на животниот циклус и односот со екстерното окружување; 6. Ја совладаат употребата на информационите технологии и општествената одговорност во управувањето со промените; 7. Ја согледаат меѓусебната практична поврзаност и взаемна условеност на управувањето со промените и организацискиот развој				
11.	Содржина на предметот: ▪ Природа на управувањето со промените ▪ Концепт, процес и пристапи на управување со промените ▪ Индивидуални, групни/тимски, организациски и стратешки промени ▪ Поттикнувачи и спротивставувачи на управувањето со промените ▪ Стратешки и тактики на управување со промените ▪ Информационите технологии и општествената одговорност при управување со промените ▪ Култура, политика и лидерство на промени во организациите ▪ Корпоративно управување со промените ▪ Управувањето со промените и организацискиот развој				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со видео презентации, тимска работа, проектирање на едукативни филмови, гостин на предавања, студии на случај, изработка на проектна задача, истражување.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		40 часови
		16.3.	Домашно учење		50 часови

17.	Начин на оценување 70+20+10 = 100 бода					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски или англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Наков Леонид	Менаџмент на промени	Економски Факултет - Скопје	2016
		2.	Palmer Ian, Dunford Richard & Buchanan David	Managing Organizational Change: A Multipli Perspective Approach	McGraw Hill Publ., London	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cawsey F. Tupper, G.Deszca & Cynthia Ingols	Organizational Change	Sage Publ, London	2012
			2.	Leban Bill, Andy Klein & Rownald Stone	Managing Organizational Change,	Wiley & Sons Publishing Inc., New York
		3.	Paton A. Robert & James McCalman	Change Management: A Guide to Effective Implementation	Sage Publ., Los Angeles	2006

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на организација			
2.	Код	SHR580			
3.	Студиска програма	МБА Менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017 – втор семестар (зимски)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р Кирил Постолов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата, студентите ќе бидат способни да: 1. употребуваат напредни алатки за истражување и на проблеми во организационата култура; 2. дизајнираат организациони делови и да ги поврзуваат во структурата на организацијата. 3. определуваат во која од фазите од животниот циклус се наоѓа конкретната организација; 4. ја подобруваат ефикасноста на организацијата преку унапредување на менаџерските процеси во организацијата; 5. го разберат организациското окружување и да вршат прилагодувања на организационата структура на нејзините барања; 6. ја оспособуваат организацијата за конкуренција на светскиот пазар и ја развиваат организацијата со цел прилагодување кон барањата на новото време.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Организацијата и окружувањето 2. Големина и животен циклус на претпријатието 3. Организациски дизајн 4. Модели на организациски структури 5. Моќ и организациска политика 6. Криза и кризен менаџмент				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со видео презентации, тимска работа, проектирање на едукативни филмови, гостин на предавања, студии на случај, изработка на проектна задача, истражување.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		8 ЕКТС x 25 часови = 200 часови		
14.	Распределба на расположливо време		40+160 = 200 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		40 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		55 часови
		16.3.	Домашно учење		75 часови
17.	Начин на оценување				39+61 = 100 бода
	17.1.	Тестови			39 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			61 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 51 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски или англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Постолов	Теорија на организација,	Економски факултет - Скопје	2010
		2.	Ѓорѓијовски Благоја, Бојациоски Димитар	Теорија на организација	Економски факултет, Скопје	2003
		3.	Гарет Џонс, Џенифер Џорџ	Современ менаџмент	Превод, Глобал комуникации, Скопје	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	R.Jones, Gareth	Organization Theory, Design and Change	Prentice Hall, New York,	2004
		2.	Mintzberg Henry, Quinn James Brian	The Strategy Process, Concepts, Contexts, Cases	Prentice- Hall Inc, Simon&Schuster, Englewood Cliffs, New Jerses	1991
		3.	Steven Fink	Crisis Management-Planning for the Inevitable,	Universe Inc., Lincoln	2002